

SERBIAN / SERBE / SERBIO A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon) / Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A.

Напишите коментар на један од ниже наведених одломака.

1.(a)

Ништа нисмо причали. Ишли смо сами, сваки са самим собом, нас двојица, пријатељи: била је ноћ, прошла је поноћ, биле су звезде, био је месец, били смо празни...

5 Сметао ми је месец, сметале су ми звезде; дође то тако човеку понекад!

То поподне отспавао сам добра три сата; онда сам се обријао, па сам вечерао, па сам попио црну кафу.

10 Те вечери, нас двојица смо шетали од Славије до Калемегдана; у Кнез Михајловој улици гледали смо девојке, биле су лепе девојке; седели смо на клупи у парку, парови су се љубили, парови су се грлили, цветао је јоргован (прастари пролећни реквизит који савремени писци више не помињу).

А мом пријатељу је девојка отпутовала; а ја сам био исто сам...

20 Упролеће, нарочито у мају, од раног јутра, лети цветни пелуд, цветови просипају свој мирисни прах, тај прах је пун биљних хормона!

Те вечери, нас двојица смо били изузетно ћутљиви, и узнемирени. У бару су ми сметали сви сувише припијени плесачи; кафа ми је била сувише водена; келнери су били сувише нељубазни.

30 Зато смо ћутке мерили београдске улице, ногу пред ногу, у пролећној ноћи, нас двојица самаца, с рукама у џеповима, с подигнутим окочнатницима...

Пролазили су весели младићи, наилазили су бучни пијанци; крили су се ћутљиви љубавници.

35 Сметали су ми весели младићи; мрзео сам бучне пијанце; љубавнике нисам ни гледао.

А изненада сам зачуо: трас! Па после опет: трас! Као да су шерпе некакве падале по асфалту!

40 — Пожури! — казао сам пријатељу. — Ко то узнемирава наш заслужени ноћни мир! — помислио сам и убрзао корак.

45 А после неколико тренутака лупњава се поновила; учинило ми се да неко котрља распукле лонце; неко је безобзирно нарушавао ноћни мајски мир; тај неко морао је бити безобразник!

И збиља, тамо негде у Улици Васе Чарапића, крај студентског парка, два пијанца су шутирала плехану канту за отпатке.

50 — Додај! Преко крила! Трас! Гол! — викали су пијанци.

А кад је безобразницима, срам их било, замишљена лопта одлетела негде у мрак, па нису могли да је пронађу, онај високи се продерао:

55 — Сад волејом! — и из све снаге је ошинуо малу канту за отпатке која је висила на бандери.

И наравно — ово је превршило сваку меру; дрхтале су ми усне, бесно сам стезао песнице!

60 Од мирне улице ови бесомучници су правили приватну лимарску радионицу!

Па ипак, био сам толико паметан да не прилазим пијанцима! Јер с пијаним људима нема смисла да се човек објашњава... Пијано — лудо, пијанице треба похватати и одвести на нервну клинику, да гутају пилуле антабуса!

Пијано — лудо, зато им нас двојица нисмо ни прилазили; ишли смо полако за њима, с друге стране улице, тражећи дежурног милиционера; а, као заинат, дежурног нигде није било, ваљда је човек на другој страни имао посла, па нама ништа друго није остајало него да што дуже останемо сведоци...

75 Пред позориштем два пијанца су, опет волејом, скинули и трећу канту са бандере!

А баш кад смо угледали милиционера, пијанци су трчећим кораком улетели у бар.

80 — Друже, — казао сам милиционеру — нас двојица смо видели два пијана изгредника, како скидају и лупају канте за отпатке!

— Где су? — питао је милиционер.

— Ушли су баш сад у бар, — одговорио сам ја.

85 — Хоћете поћи са мном, другови, да их пронађемо! — замолио је милиционер.

Нас двојица смо ћутали.

— Ви их покажите само с улаза! — молио је милиционер.

Нас двојица смо се нећкали.

Васа Поповић: Човек тражи срећу, Београд, 1956

- Како би окарактерисали овај одломак?
- Каквом се приповедачком техником аутор служи?
- Да ли ауторов стил одговара тематици?
- Шта нам задња реченица казује о личностима из овог одломка?

1.(6)

Кад излазиш из Београда дође ти с леве стране,
кад улазиш, са десне.
Аутобуска линија песто два!
Дај ми те цигаре, да ти нацртам.
5 Ево овако.
Овде ти дође Лазаревачки друм,
овде Чампијина,
овде Тоше Јовановића:
троугао.
10 А овде ти је Макиш.
Е овде, у овом троуглу, на брду.

Уз ту стену окачени кућерци,
дашчаре, сандуци, страћаре,
земунце, чатрље, рерне,
15 фијоке, кутије, шупе, голубарници,
пећине, рупчаге, кокошињди и клозети.
Углавном радници и занатлије.
Све дозидано, призидано, надзидано,
утабано, застакљено картоном.
20 Има пуно мишева,
не знамо шта ћемо с мишевима;
из Макиша долазе пацови, оволики.

Старе аутомобилске гуме. Врата од опела.
Парче плеха. Разбијен акумулатор.
25 Вангла. Гвоздено буре. Точак од нечега. Киша.
Шпорет емајлиран. Овнујски рог. Глава певца.
Тапаширунг, федер-мадраци. Сламњача.
На вратима зеленим
неко пробао фарбу црвену.
30 Киша.

Запо четрешесте, оћу Београд,
и шта имам данас?
Исто што и онда, триста ништа!
И печат има јастуче, а ја немам!

Љубомир Симоновић: Учење у мраку, Београд, 1995

- Шта описује ова песма?
- Реците нешто о њеној структури и стилу.
- Шта песник жели да поручи овом песмом?
- Како сте ви реаговали на ову песму?

Б.

Напишите састав на ЈЕДНУ од ниже наведених тема. Ваш одговор треба да се базира на барем два дела из 3. Дела програма. Можете да се позовете и на друга дела, али никако не на начин да то представља главни део вашег одговора.

2. Упоредите начин на који су обрађени БИЛО природна околина БИЛО натприродни феномени у два дела која сте студирали.
 3. У коликој мери и на који начин је понашање личности у делима која сте студирали вођено БИЛО љубављу БИЛО мржњом?
 4. Упоредите став/ставове аутора дела која сте студирали према БИЛО техничком прогресу БИЛО модерној цивилизацији. Каквим су средствима ти ставови изражени?
 5. “Карактери у литератури могу да буду јаки или слаби, задивљавајући или одбојни, али увек морају да буду уверљиви.” Шта чини један карактер уверљивим? Дајте примере из дела која сте студирали.
 6. Да ли крај једног књижевног дела треба да буде срећан да би се читалац задовољио? Продискутујте позивајући се на два или више дела која сте студирали.
-